

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ШАЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК

ШАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК – ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОХОРОНА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ У 1983–2023 роках

*збірник наукових праць
з нагоди 40-річчя
Шацького національного природного парку*

Львів
ТзОВ «Фірма «Камула»
2024

Шацький національний природний парк – дослідження та охорона природно-заповідного фонду у 1983–2023 роках. Збірник наукових праць з нагоди 40-річчя Шацького національного природного парку // Редактор-упор. Марія Христецька // Львів : Камула, 2024. – 160 с.

Збірник висвітлює питання охорони, збереження та відтворення природно-територіальних комплексів Шацького поозер'я та прилеглих територій, розвитку рекреаційної галузі

<i>Альохіна О. В., Корусь М. М., Івченко Д. В., Піць Н. А., Христецька М. В., Матейчик В. І., Турич В. В.</i> Інформаційно-аналітична система – основа реалізації процесу оцінювання екологічного стану заповідних територій.	6
<i>Безручко Любомир, Рожко Ігор, Койнова Ірина, Рожко Іванна</i> Сучасний стан та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму на території Шацького національного природного парку	12
<i>Бейдик О. О., Донець І. А.</i> Шацькі озера як унікальний простір навчальних практик та наукового туризму.	16
<i>Білецька М. Г., Білецький Ю. В., Теплюк В. С.</i> Видова різноманітність гніздових птахів бази практик табору “Гарт” Волинського національного університету імені Лесі Українки	18
<i>Дзюбенко Н. В., Матейчик В. І., Струс Ю. І., Сидорук І. В.</i> Чорний лелека <i>Ciconia nigra</i> L. на Шацькому Поозер'ї	21
<i>Бусленко Л. В.</i> Хорологія <i>Aporrectodea georgii</i> (Lumbricidae, ligochaeta) у ґрунтах Волино-Поділля	26
<i>Гетьман В. І., Бейдик О. О., Донець І. А.</i> Ландшафтна, екологічна, рекреаційно-туристська привабливість Шацького національного природного парку.	30
<i>Демчук В. М.</i> Карликовий сомик (<i>Ameiurus nebulosus</i>) – представник інвазивної іхтіофауни Шацького національного природного парку.	34
<i>Зінченко М. О., Сухомлін К. Б., Зінченко О. П., Теплюк В. С.</i> Інвазованість червононогих молюсків озера Світязь личинками трематод (<i>Digenea</i>)	38
<i>Зінчук М. І., Мерленко І. М., Шворак А. М.</i> Динаміка мікробіологічної активності в залежності від умов ґрунтоутворення	43
<i>Іванець О.</i> Водойми Полісся в парадигмі історичних та сучасних аспектів гідроекологічних досліджень Заходу України	47
<i>Іванців Василь, Трофимюк Вадим, Іванців Оксана</i> Фауністичні дослідження Шацького поозер'я Б. Дибовським.	52

<i>Ільїн Л. В.</i> Ресурси озер Волинської області	. 55	<i>Сенчина Б. В., Слободян І. В.</i> Раритетні оселища Шацького НПП: проблеми збереження.	103
<i>Ільїна О. В., Пасічник М. П.</i> Сапропелеві бальнеологічні ресурси Шацького національного природного парку.	. 59	<i>Сухомлін К. Б., Зінченко О. П., Теплюк В. С., Зінченко М. О.</i> Стан осінньої популяції мошок у водотоках басейну річок Східничанка та Уричанка на території НПП “Сколівськи Бескиди” . . .	109
<i>Комлев О. О., Бортник С. Ю., Ковтонюк О. В., Лаврук Т. М.,</i> <i>Погорільчук Н. М., Філоненко Ю. М.</i> Роль розломно-блокової тектоніки в утворенні озерних улоговин Волині	. 64	<i>Телима С. В., Дятел О. О.</i> Причини та фактори забруднення водного середовища у верхів’ї басейну річки Прип’ять	112
<i>Комлев О. О., Бортник С. Ю., Ремезова О. О., Спиця Р. О.,</i> <i>Філоненко Ю. М., Погорільчук Н. М., Ренда А. Д., Жилкін С. В., Комлева М. О.</i> Проблеми і значення вивчення бурштиноносної формації Прип’ятського бурштиноносного басейну	. 68	<i>Усатий Сергій, Козицький Олег, Усата Людмила</i> Дослідження водозабезпеченості території в межах дії Копаївської меліоративної системи.	116
<i>Корлятович Т. Ю., Покотило І. Я.</i> Дослідження впливу метеофакторів на зміну рівня води у озері Світязь	. 72	<i>Хамар І., Додурич М.</i> Забруднення озера Пісочне та перспективи вирішення проблеми . . .	121
<i>Корлятович Т. Ю., Покотило І. Я.</i> Про додаткову висотну мережу на території ШНПП	. 75	<i>Хамар І., Царик Й., Шидловський І., Леснік В., Бокотей А., Назарук К.</i> Наукове та педагогічне значення Шацького національного природного парку (Шацького поозер’я)	124
<i>Коцун Л. О.</i> Адвентивні види рослин Шацького національного природного парку.	. 77	<i>Хільчевський В. К., Плічко Л. В., Забокрицька М. Р.</i> Спектральний індекс RI: застосування для екологічної оцінки акваторії озера Світязь у зв’язку з динамікою водності (2019–2023 рр.)	132
<i>Кравченко О. М.</i> Жуки-пігулочники (Byrrhidae) та несправжні пігулочники (Limnichiade) Шацького національного природного парку (ШНПП).	. 79	<i>Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Ковальчук С. І.,</i> <i>Качаровський Р. Є., Антипюк О. В.</i> Озеро Біле – важливий рекреаційний об’єкт Любешівської ТГ Волинської області	137
<i>Кравченко О.</i> Несподівані знахідки твердокрилих (Coleoptera) на території Шацького національного природного парку (ШНПП) за останні 10 років . . .	. 83	<i>Яценко І., Ренда А., Яценко В.</i> Знахідки мантійних мінеральних частинок у озерних відкладах Волинського Полісся (сферули, Ті-корунд, алмаз, самородні метали). . . .	141
<i>Кузьмішина І. І., Мерленко Н. О., Рудік М. В., Деркач В. В.,</i> <i>Безсмертна О. О., Савонюк А. М., Бобрик С. Р., Дяків С. В.</i> Фіторізноманіття веломаршруту “Лісами Ківерцівщини” КНПП “Цуманська пуца”	. 86	<i>Яцюк М. В., Цветова О. В., Сидоренко О. О., Тураєва О. В.</i> Історичні аспекти організації моніторингу на території Шацького НПП.	147
<i>Мерленко І. М., Зінчук М. І., Шворак А. М., Августинович М. Б.</i> Можливості створення спеціальних сировинних зон на території колишнього Шацького району Волинської області	. 90	<i>Яценко П. Т.</i> Шацький національний природний парк на порозі 40-річчя	151
<i>Міщенко О.</i> Природна та культурна спадщина Шацького національного природного парку.	. 93		
<i>Ренда А., Яценко І.</i> Нові дані стосовно мінералогічного складу морен Волинського Полісся	. 97		

- 3) Порівняльний аналіз даних супутникових знімків показав, що в липні 2023 р. площа, зайнята водою в озері Світязь, становила 23,98 км². Натомість у липні 2019 р. вона зменшувалася до 22,81 км² (95,1% від площі 2023 р.). Варто зазначити, що весною в березні 2023 р. площа, зайнята водою в озері Світязь, становила 25,05 км², а в березні 2019 р. – зменшувалася до 24,0 км² (95,8% від площі 2023 р.).
- 4) Вивчення поверхні акваторії озер в літній період з використанням RI можна рекомендувати як метод попередньої оцінки екологічного стану водних екосистем. Отримана таким чином інформація про стан озер дає можливість краще розуміти динаміку їх екологічного стану під дією природних та антропогенних чинників.

Список використаних джерел:

1. Хільчевський В. К., Гребінь В. В. Водні об'єкти України та рекреаційне оцінювання якості води: навч. посібник. – К., ДІА, 2022. – 240 с.
2. Хільчевський В. К., Забокрицька М. Р. Основні аспекти морфометрії та гідрохімії Шацьких озер. – Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія, 2020, № 3 (58). – С. 92–100.
3. Шепеля В. Восстанне Світязь був таким повноводим 10 років тому – начальниця метеостанції у Світязі. Район Шацьк. 26 квітня 2023.
4. Gao B. C. A normalized difference water index for remote sensing of vegetation liquid water from space, in SPIE's 1995 Symposium on OE. Aerospace Sensing and Dual Use Photonics, Orlando, FL. 1995. 2480. – С. 258–266.
5. Khilchevskiy V., Ilyin L., Pasichnyk M., Zabokrytska M., Ilyina O. (2022). Hydrography, hydrochemistry and composition of sapropel of Shatsk Lakes. Journal of Water and Land Development. 2022. 54 (VII-IX). 184-193. DOI: 10.24425/jwld.2022.141571
6. Khilchevskiy V. K., Plichko L. V., Zabokrytska M. R., Pasichnyk M. P. The Study of Group of Shatsk Lakes (BNDVI index) During the Season of Minimum Recreational Load – 2022. Proceedings 16th International Scientific Conference: Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment. European Association of Geoscientists & Engineers, 2022. 1-5. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580010>
7. Plichko L. V., Zatserkovnyi V. I., Khilchevskiy V. K. FAI definition in the water area of Sviyaz based on satellite images as a preliminary study of the possible eutrophication of the lake. Proceedings 15th International Scientific Conference: Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment. European Association of Geoscientists & Engineers, 2021. 1-5. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.20215K2053>
8. Sakuno Y., Maeda A., Mori A., Ono S., & Ito A. (2019). A Simple Red Tide Monitoring Method using Sentinel-2 Data for Sustainable Management of Brackish Lake Koyama-ike, Japan. Water, 11(5), 1044. <https://doi.org/10.3390/w11051044>
9. Takahashi W., Kawamura H., Omura T., Furuya K. Detecting red tides in the eastern Seto inland sea with satellite ocean color imagery. J. Oceanogr. 2009. 65, 647–656.
10. Yatsiuk M. V., Sydorenko O. O., Tsvyetova O. V., Turaieva O. V. (2021). Monitoring and features of the hydrogeological and hydrological conditions of Shatsky Lakes in modern climate conditions. Sciences of Europe. 2021. 67. – pp. 51–59.

УДК 502(477.53-751):556.51

Чижевська Л. Т.¹, Карпюк З. К.², Ковальчук С. І.³,
Качаровський Р. Є.⁴, Антипюк О. В.⁵,

ОЗЕРО БІЛЕ – ВАЖЛИВИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ ЛЮБЕШІВСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Охарактеризовано особливості мезоклімату Любешівської територіальної громади. Описано морфометричні показники озера Біле та проаналізовано його флористично-фауністичне біорізноманіття. Визначено проблеми, перспективи і загальний порядок рекреаційного освоєння озера Біле та його узбережжя. Акцентовано увагу на унікальній можливості забезпечити послідовне, кероване, раціональне рекреаційне освоєння досліджуваної території шляхом створення спеціалізованої природно-антропогенної територіальної системи.

Ключові слова: природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, озеро, оз. Біле, Любешівська ТГ, Камінь-Каширський район, Волинська область.

Abstract. The peculiarities of the mesoclymat of the Lyubeshiv territorial community are characterized. The morphometric parameters of the lake Bile and its floral-faunistic biodiversity are described. The problems, prospects and general procedure for the recreational development of lake Bile and its coast are identified. Attention is emphasized on the unique opportunity to provide a consistent, managed, rational recreational development of the studied territory by creating a specialized natural-anthropogenic territorial system.

Key words: nature reserve fund, recreational potential, lake, lake Bile, Lyubeshivska TC, Kamin-Kashirsky district, Volyn region.

На території Волинської області функціонує 54 громади, зокрема й Любешівська (Камінь-Каширський район, до липня 2020 року – Любешівський), що утворена 29 жовтня 2017 р. (трансформована у 2020 р.) шляхом об'єднання однієї селищної (Любешівська) та 15 сільських рад (Березичівська, Бихівська, Бірківська,

¹ Чижевська Л. Т. – к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки.

² Карпюк З. К. – к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки.

³ Ковальчук С. І. – магістр географії, старший лаборант кафедри фізичної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки.

⁴ Качаровський Р. Є. – магістр географії, старший лаборант кафедри економічної та соціальної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки.

⁵ Антипюк О. В. – старший лаборант кафедри фізичної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Великокурінська, Ветлівська, Гірківська, Деревківська, Залазівська, Залізницька, Зарудчівська, Любешівсько-Волянська, Седлищенська, Судченська, Хощунська, Цирська), загальною площею 1 239,1 км². Адміністративним центром є смт Любешів. Чисельність населення становить станом на 01.01.2022 р. – 29 976 осіб, густина – 24,19 осіб/км² [1–2; 5].

Територія громади є одним із найвологіших районів Полісся. Місцевий клімат, сприятливий для організації туристично-рекреаційної діяльності, відзначається теплим вологим літом і м'якою зимою, середня багаторічна температура повітря становить 7,1°C, найнижча середньомісячна температури в січні (-5,0°C), а найвища – у липні (+18,5°C). Тривалість безморозного періоду – 165 днів, середня відносна вологість повітря – 80%, річна сума опадів – 657 мм, середньорічна швидкість вітру 3,3 м/с [9; 10; 14].

У межах громади розташовані низка озер, найбільші з них – Біле, Люб'язь, Рогізне, Плотиче, Луки, сумарним об'ємом водної маси – 40,28 млн м³. В першу чергу, територія громади є перспективною для розвитку різних типів рекреаційної активності на озерах, зокрема для купання, сплаву на байдарках і каное, академічної греблі, водних лиж, вітрильного спорту, організації відпочинку та змагань на моторних човнах. Коефіцієнт рекреаційної атрактивності озер досить високий, становить 3,7. Обмежуючим чинником є заболоченість узбережжя. Значними інвестиційними перспективами володіють організація водного туризму та фуд-туризму (вирощування риби, раків тощо) [1; 8–10].

Найбільшим за площею у межах Любешівської громади є озеро Біле (рис. 1), що розташоване за 2 км від с. Невір на території двох держав – України (375 га) та Білорусі (325 га). Воно льодовикового походження, площа водозбору становить 53,6 км². Завширшки озеро – 2,12 км, завдовжки – 3,3 км. Довжина берегової лінії становить 11,2 км, зокрема 5,4 км на території України. Пересічна глибина становить 2,29 м, максимальна – 8 м. Живлення озера відбувається атмосферними опадами, підземними водами, а також р. Прип'ять. Позитивним чинником для мінімізації антропогенного впливу є майже повна відсутність рекреаційної інфраструктури на узбережжі озера. Наразі туристи можуть зупинитися у мальовничому березовому гаю на березі озера [2; 7].

Береги пологі, піщані, частково порослі очеретом та рогозом, на території Білорусі частково заболочені. Замерзання озера відбувається з грудня по березень. Товщина льоду сягає в середньому 20–40 см, у березні починається його скресання. Вода в озері чиста, прозора, не має запаху, температура змінюється впродовж року, влітку сягає +20°C і більше [2; 7–8].

Флора озера представлена водоростями, біля берегів росте рогіз, очерет, верболіз. На берегах ростуть береза та дуб. На озері знаходиться острів, площею близько 1 га, на якому ростуть вільха, верболіз, очерет, трав'янисті рослини. В озері водяться щука, лящ, окунь, плотва.

Озеро Біле разом із оз. Волянське і Святе належать до групи озер-регуляторів Дніпро-Бузького річкового каналу, скид акумульованої води у канал відбувається через шлюз Вижівського водозабіру [2; 7].

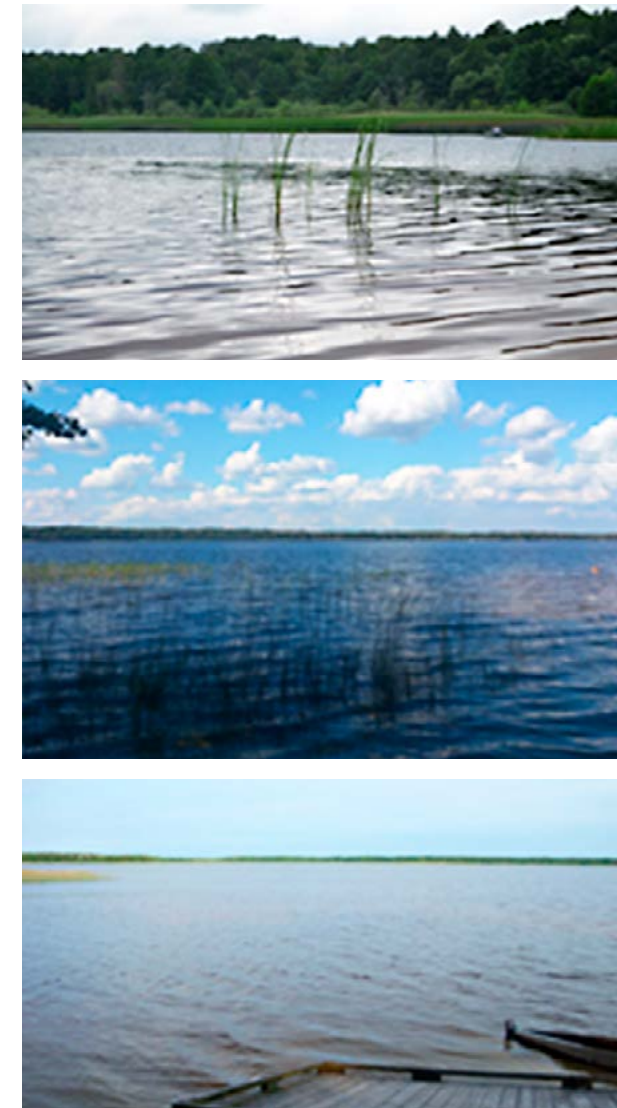

Рис. 1. Озеро Біле Любешівської ТГ [2; 5; 7].

Природно-заповідний фонд у акваторії озера представлений чотирма ботанічними пам'ятками природи місцевого значення, що розміщені в межах землекористування Білозерського лісництва (Філія “Любешівське лісомисливське господарство” ДП “Ліси України”), що утворені рішенням Волинської обласної ради депутатів трудящих від 11.07.1972 року № 255. У ботанічних пам'ятках природи “Група дубів-1” і “Група дубів-2” під охороною перебувають групи дубів звичайних *Quercus robur*, віком близько 200 років, в інших двох – високобонітетні насадження сосни звичайної *Pinus sylvestris* віком 195 і 175 років відповідно [3–4; 6].

Рекреаційне освоєння озера Біле та прилеглих до нього територій характеризується одночасним поєднанням мінімальної постійної рекреаційної інфраструктури та незначною за інтенсивністю стихійною рекреаційною активністю, що відповідно обмежує рекреаційну дигресію та загальне антропогенне навантаження. Популяризація цієї рекреаційної атракції потребує значної регулятивної та інфраструктурної підготовки, оскільки існує можливість забезпечити впорядковане, послідовне рекреаційне освоєння території із врахуванням особливостей місцевих природно-територіальних комплексів та початкового високого рівня збереженості ландшафтів і самого озера Біле, шляхом створення ядра управління природно-антропогенною територіальною системою. Необхідно обчислити одномоментну та довготривалу сезонну рекреаційну ємність території й озера для подальшого проєктування рекреаційної інфраструктури з розрахунку на диверсифікацію потоків рекреантів відповідно до найбільшого допустимого значення сезонної ємності. Важливо забезпечити постійне управління з дотримання фактичних гранично допустимих нормативів рекреаційного навантаження.

Список використаних джерел:

1. **Єрко І. В., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В.** Новітні можливості туристичної атрактивності Камінь-Каширського району Волинської області. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : монографія / за ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. – Луцьк, 2021. – С. 314–334.
2. **Камінь-Каширська районна державна адміністрація.** URL: <http://kamadm.gov.ua/> (дата звернення 22.08.2023).
3. **Карпюк З. К., Фесюк В. О.** Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. – Луцьк : Видавництво “Терен”, 2021. – 212 с.
4. **Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В.** Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог. – Київ, 2018. – 136 с.
5. **Любешівська територіальна громада.** URL: <https://lubeshivska-gromada.gov.ua/> (дата звернення 25.09.2023).
6. **Природно-заповідний фонд Волинської області.** URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 20.09.2023).
7. **Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області.** URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 28.09.2023).
8. **Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА.** URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/>
9. **Чижевська Л., Качаровський Р., Чир Н.** Особливості туристично-рекреаційної атрактивності Любешівської селищної ОТГ Волинської області. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія “Географічні науки”. 2019. № 9 (393). – С. 118–125.
10. **Чир Н. В., Качаровський Р. Є.** Туристична привабливість Любешівського району Волинської області. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: “Географічні науки”. 2017. № 2. – С. 241–248.

Яценко І.¹, Ренда А.², Яценко В.³

ЗНАХІДКИ МАНТІЙНИХ МІНЕРАЛЬНИХ ЧАСТИНОК У ОЗЕРНИХ ВІДКЛАДАХ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ (СФЕРУЛИ, ТІ-КОРУНД, АЛМАЗ, САМОРОДНІ МЕТАЛИ)

Вступ. Протягом попередніх досліджень у кімберлітових трубках Українського щита, а також у кімберлітах Якутської та Архангельської алмазоносних провінцій було виявлено асоціацію екзотичних високо-відновлених частинок [6, с. 21; 9, с. 2]. Ця мінеральна асоціація включає магнетит-вюстит-залізни (МВ-З) сферули, силікатно-металеві (скляні) сферули, сплави самородних металів, безкисневі мінерали (алмаз, муасаніт, кусонгіт), а також Ті³⁺-вмісний корунд (Ті-корунд) з включеннями Fe, TiN та TiC фаз. Для опису цих частинок було запропоновано термін “високо-відновлена мантийна мінеральна асоціація” (ВВММА). Аналіз опублікованої інформації підтвердив наше припущення, що ВВММА є незмінним компонентом кімберлітових і некімберлітових алмазоносних порід. Тому було запропоновано використовувати ВВММА як індикаторну ознаку для пошуків алмазоносних порід.

Аналіз попередніх досліджень, мета роботи. Раніш про знахідки кристалів алмазу в Шацькому поозер’ї на озері Пісочне повідомляли Г. І. Яценко з колегами [4, с. 10]. Метою даної роботи було дослідження озерних відкладів на предмет виявлення потенційних мінералів супутників алмазу (МСА) та індикаторних частинок ВВММА. У такий спосіб ми очікували отримати нові дані для оцінки перспектив алмазоносності регіону.

Геологічна загальна характеристика. У роботі досліджено проби з Шацьких, а також окремих озер прилеглих районів. Територія Шацького поозер’я розташована в західній частині Волинського палеозойського підняття в зоні зчленування з Львівсько-Волинською палеозойською западиною і пов’язана з Шацькою антиклінальною структурою [4, с. 10; 10, с. 39]. Верхня частина геологічного розрізу представлена верхньокрейдовими мергелями та крейдою. Крейдові відклади переkritі четвертинними утвореннями, представленими флювіогляціальними та еоловими пісками; інколи моренними супісками, потужність яких коливається в межах 0,5–20 метрів.

Відбір проб та аналітичні методи. Для поточного дослідження було відібрано 24 проби вагою 2–3 кг з берегових відкладів Шацьких озер Світязь, Пісочне, Люцимир, Пулемецьке, Кримне, Велике Чорне, а також деяких інших

¹ Яценко І. – Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, Львів, yatsenko.ivan1000@gmail.com

² Ренда А. – регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області, Луцьк, rendakovel@ukr.net

³ Яценко В. – Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України, Київ, vyatsenko@gmail.com

Наукове видання

ШАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК – ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОХОРОНА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ У 1983–2023 РОКАХ

Збірник наукових праць
з нагоди 40-річчя
Шацького національного природного парку

Редактор-упорядник: *Марія Христецька*
Комп'ютерне верстання: *Василь Яблонський*

Здано до складання 19.12.2023 р. Підписано до друку ==.==.2024 р.
Формат 70 x 100 ¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура ShcoolBook.
Друк цифровий. Обл-вид. арк. 11,6. Ум. друк. арк. 13.
Зам. № 231219/1. Тираж 200 прим.

Дизайн та підготовка до друку: ТзОВ "Фірма "Камула"
м. Львів, вул. Юрія Руфа, 57,
тел. 067-314-24-53, 050-317-09-81 (viber).
e-mail: iduma@ukr.net, www.ivanduma.com.ua
Свідоцтво Держреєстрації: серія ДК № 1258 від 06.03.2003 р.

Ш12   **Шацький національний природний парк – дослідження та охорона природно-заповідного фонду у 1983–2023 роках.** Збірник наукових праць з нагоди 40-річчя Шацького національного природного парку // Редактор-упор. Марія Христецька // Львів : Камула, 2024. – 160 с.

ISBN 978-966-433-xxx-x

Збірник висвітлює питання охорони, збереження та відтворення природно-територіальних комплексів Шацького поозер'я та прилеглих територій, розвитку рекреаційної галузі

УДК 821.161